

طراحی مدل خرسندی زناشویی براساس سبک های حل تعارض در بیماران زن دیابتی (مراجعه کننده به کلینیک های تخصصی دیابت شهر تهران)

عادلہ امام جمعه: دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد زنند، دانشگاه آزاد اسلامی، زنند، ایران.
علیرضا منظری توکلی: گروه روانشناسی، واحد مدیریت کرمان(حاج قاسم سلیمانی)، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران، * (نویسنده مسئول) a.manzari@iauk.ac.ir

چکیده

کلیدواژه‌ها

خرسندی زناشویی،
سبک‌های حل تعارض،
بیماران زن دیابتی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۱۵

تاریخ چاپ: ۱۴۰۲/۰۲/۳۰

زمینه و هدف: دیابت شایع ترین علت قطع اندام، نابینایی، نارسایی مزمن کلیوی و یکی از عوامل خطر در ایجاد بیماری قلبی است که می تواند باعث اضطراب و افسردگی، مشکلات روانشناختی و اجتماعی این افراد شود. هدف از انجام این پژوهش طراحی مدل خرسندی زناشویی براساس سبک های حل تعارض در بیماران زن دیابتی (مراجعه کننده به کلینیک های تخصصی دیابت شهر تهران) در سال ۱۴۰۱ می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع طرح های همبستگی مبتنی بر روش مدل یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری کلیه افراد متاهل مبتلا به دیابت نوع ۲ (دامنه سنی ۳۰ الی ۵۵ سال) مراجعه کننده به کلینیک های تخصصی دیابت شهر تهران در زمستان سال ۱۴۰۱ که به تعداد ۲۱۴۳ نفر می باشند. نمونه پژوهش حاضر شامل ۴۱۲ بیمار زن متاهل که به شیوه نمونه گیری تصادفی ساده از جامعه مورد مطالعه انتخاب شد. ابزار پژوهش پرسشنامه های راهبردهای حل تعارض اشتراوس (۱۹۷۹)، پرسشنامه خرسندی زناشویی ناتان اچ. آزرین، بری تی. ناستر، و رابرت جونز (۱۹۷۳) بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش معادلات ساختاری و با استفاده از نرم افزار AMOS استفاده شده.

یافته‌ها: نتایج حاکی از این است که بررسی رابطه سبک‌های حل تعارض و خرسندی زناشویی حاکی از آن است که میان سبک یکپارچگی و سبک مصالحه با خرسندی زناشویی رابطه معنادار آماری برقرار است. با توجه به مثبت بودن ضرایب مسیر روابط مذکور می‌توان گفت رابطه‌ها از نوع افزایشی (مستقیم) می باشند؛ نتایج نشان از آن دارد که رابطه میان سبک اجتنابی و سبک مسلط با خرسندی زناشویی از لحاظ آماری معنادار بوده و این روابط از نوع کاهشی (معکوس) می‌باشند.
نتیجه‌گیری: با توجه به نتیجه ذکر شده می توان چنین گفت که استفاده از سبک‌های اجتنابی و مسلط در حل تعارضات منجر به کاهش خرسندی زناشویی می‌گردد.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Emamjomeh A, Manzari Tavakoli AR. Designing a Marital Satisfaction Model Based on Conflict Resolution Styles in Female Diabetic Patients (Referring to Specialized Diabetes Clinics in Tehran). Razi J Med Sci. 2023;30(2): 288-295.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با 3.0 CC BY-NC-SA صورت گرفته است.

Designing a Marital Satisfaction Model Based on Conflict Resolution Styles in Female Diabetic Patients (Referring to Specialized Diabetes Clinics in Tehran)

Adeleh Emamjomeh: Department of psychology, Zarand Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran.

Ali Reza Manzari Tavakoli: Department of psychology, management kerman (Haj Ghasem soleimani), Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran. (* Corresponding author) a.manzari@iauk.ac.ir

Abstract

Background & Aims : Diabetes is the most common cause of limb amputation, blindness, chronic kidney failure, and one of the risk factors for heart disease, which can cause anxiety and depression, psychological and social problems of these people. Also, suffering from this disease causes tension in people and has an impact on a person's identity, psychosocial dimensions, emotional balance, self-satisfaction, sense of competence and efficiency, social interactions, and interpersonal relationships, which require adaptation. The purpose of this research is to design a marital satisfaction model based on conflict resolution styles in female diabetic patients (referring to specialized diabetes clinics in Tehran in 2011).

Methods: The current research was a type of correlation design based on the structural equation modeling method. The statistical population of all married people with type 2 diabetes (age range 30 to 55 years) refers to specialized diabetes clinics in Tehran in the winter of 2011, which is 2143 people. The sample of the present study includes 412 married female patients who were selected by simple random sampling from the studied population. The research tools are Strauss's (1979) Conflict Resolution Strategies Questionnaire and Nathan H. Marital Satisfaction Questionnaire. Azrin, Barry T. Naster, and Robert Jones (1973). The structural equation method was used to analyze the data using AMOS software.

Results: The results indicate that the investigation of the relationship between conflict resolution styles and marital satisfaction indicates that there is a statistically significant relationship between integration style and reconciliation style and marital satisfaction. Considering the positivity of the path coefficients of the mentioned relationships, it can be said that the relationships are of an incremental (direct) type; The results show that the relationship between avoidant style and dominant style with marital satisfaction is statistically significant and these relationships are decreasing (inverse). There is evidence related to the predictability of marital satisfaction based on conflict resolution styles, but the inefficiency and limitations for reliable identification for prediction and model design have made the research focus on discovering the factors and fitting the research conceptual model, which is an integrated model in the form of At the same time, four research variables should be examined and a step should be taken in the direction of a more efficient explanation and formulation of effective and efficient treatment methods. Considering the increasing prevalence of diabetes and the role of management and adaptation in controlling this disease, the feeling of marital satisfaction and marital conflict resolution strategies and the determination of psychological and social factors related to the disease that are effective in the management of diabetes and its complications will play an important role in the psychological and medical treatment of patients. Therefore, from a theoretical point of view, it is an undeniable necessity to identify and implement relevant variables in the mental and physical health of diabetic patients in our country. Determining the variables that are related to the mental and physical health of diabetics provides the basis for further experimental-interventional research.

Conclusion: According to the mentioned result, it can be said that the use of avoidant and dominant styles in conflict resolution leads to a decrease in marital satisfaction. In spouses who are not intimate in their relationship, they cannot rely on the other to satisfy their needs and do not enjoy their relationship. The need for intimacy and value between husband and wife is not satisfied, and couples do not support each other during their relationship and when

Keywords

Marital Satisfaction,
Conflict Resolution Styles,
Female Diabetic Patients

Received: 06/03/2023

Published: 20/05/2023

problems arise, even though all marriages experience disappointment in some way, many of these marriages continue with low quality. Findings and married life constitute instability that tends to collapse and if divorce is not done, it will be accompanied by many thoughts and ideas about separation. Therefore, conflict resolution styles are very important in the satisfaction of married life or its collapse. Avoidant conflict resolution style can be considered as an attempt to manage and change the stressful problem. Also, the avoidant style is an attempt to reduce psychological and emotional pressure. It includes behaviors such as looking for others and cognitive reactions such as denying the situation. It focuses on controlling pressure symptoms. In this style, emotional responses and management of emotions are used in stressful situations. In this type of confrontation, the person tries to calm himself down and regain his balance. During mental stress, a person experiences negative emotions that are effective on his mental performance, and a person needs to regain his balance by reducing negative emotions and then make a logical decision to solve the problem. The characteristic of the avoidant style is that it does not lead to the removal of mental pressure and it is effective for a short period, but if it continues, it can complicate the effects of mental pressure. They prefer to withdraw from the conflict, being passive, staying away, fearing to face the conflict, downplaying the conflict, and delaying the resolution of the conflict can be seen in these people, and the opposite is the required conflict resolution style. These people have a preoccupation with avoiding confrontation with each other, even if this leads to the loss of their rights. They usually give the rights to others and do not value and respect themselves. Such people are very anxious in front of criticism and usually act against their will. In very natural interactions between husband and wife, there are times when differences arise or needs are not met, as a result, both partners feel angry, frustrated and dissatisfied with each other. Therefore, if a conflict arises, the husband and wife should prepare for it. This preparation should not only be effective in terms of the ability to communicate effectively, but it should be based on the implementation of problem solving strategies in a systematic way that provides structure and order for conflict resolution meetings. Conflict resolution strategies are strategies that husband and wife use during discussions they use and how they react when they discuss.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Emamjomeh A, Manzari Tavakoli AR. Designing a Marital Satisfaction Model Based on Conflict Resolution Styles in Female Diabetic Patients (Referring to Specialized Diabetes Clinics in Tehran). Razi J Med Sci. 2023;30(2): 288-295.

***This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.**

مقدمه

شیوع دیابت در طی دو دهه گذشته به نحو چشمگیری افزایش یافته و در سال ۲۰۱۰ به میزان ۲۸۵ میلیون نفر در جهان رسیده است. تخمین زده می شود که این مقدار تا ۲۰۳۰ به بیش از ۴۳۸ میلیون نفر افزایش می یابد (۱). دیابت شایع ترین علت قطع اندام، نابینایی، نارسایی مزمن کلیوی و یکی از عوامل خطر در ایجاد بیماری قلبی است که می تواند باعث اضطراب و افسردگی، مشکلات روانشناختی و اجتماعی این افراد شود. همچنین ابتلا به این بیماری سبب ایجاد تنش در افراد گردیده و برهویت فرد، ابعاد روانی اجتماعی، تعادل عاطفی، رضایت از خود، احساس شایستگی و کارآمدی، تعامل های اجتماعی و روابط بین فردی تاثیر دارد که نیازمند سازگاری با آنهاست (۲). از طرفی زندگی زناشویی افراد بیمار نیز دچار تعارضاتی خواهد شد و از آنجایی که رابطه زناشویی را می توان یکی از مهم ترین ابعاد زندگی هر فرد دانست. مطالعه روابط زوجین به روشن شدن چهارچوب های ساختاری که این روابط در آن شکل می گیرد کمک می کند. یکی از این ابعاد این روابط، خرسندی زناشویی و روش های حل تعارض است (۳). خرسندی زناشویی، انطباق بین وضعیت فعلی و وضعیت مورد انتظار است. طبق تعریف، خرسندی زناشویی وقتی وجود دارد که وضعیت موجود فرد در روابط زناشویی، مطابق با آنچه که وی انتظار داشته است، باشد و عدم خرسندی زناشویی، زمانی است که وضعیت زناشویی فعلی فرد با آنچه که مورد انتظار و دلخواه اوست، منطبق نباشد (۴). خرسندی زناشویی یکی از عوامل مؤثر در ثبات و پایداری خانواده ها و در عین حال بهداشت روانی همسران و فرزندان است. سلامت فیزیکی و عاطفی و بهداشت روانی افراد در جامعه در گرو سلامت روابط زناشویی و تداوم و بقای ازدواج می باشد. از سوی دیگر خرسندی زناشویی بخش مهمی از رضایت کلی فرد از زندگی خویش و ضامن سلامت روانی اوست (۵). هنگامی که دو نفر به عنوان زن و شوهر با یکدیگر زندگی می کنند تعارض به وجود خواهد آمد. زوجینی که دارای مهارت های حل تعارض بهتری هستند و استرس های مزمن را بهتر مدیریت کرده اند، خرسندی بیشتری را تجربه می کنند. در تعامل های بسیار طبیعی زن و شوهر، مواقعی هست که

اختلاف هایی به وجود می آید و یا نیازها برآورده نمی شوند، در نتیجه، هر دو شریک نسبت به هم احساس خشم، ناکامی و نارضایتی می کنند (۶). بنابراین اگر تعارض به وجود می آید، زن و شوهر باید برای آن آماده شوند. این آمادگی باید نه تنها بر حسب توانایی برقراری ارتباط مؤثر باشد بلکه با توجه به انجام راهبرد حل مساله به شیوه نظام دار که ساختار و نظمی برای جلسات حل تعارض فراهم می آورد، به وجود آید. راهبردهای حل تعارض به راهبردهایی که زن و شوهر در هنگام جروب بحث استفاده می کنند و اینکه چطور وقتی جرو بحث می کنند واکنش نشان می دهند (۷). واقع اگر زوجها یاد بگیرند که چطور ارتباط مؤثر برقرار کنند، شانس بیشتری دارند که خرسندی را تجربه کنند. افرادی که رفتارها و واکنش های مثبت را هنگام گفتگوها و در حین پرسیدن جزئیات گفتگو نشان می دهند، نگرانی شان واقعی است. واکنش های مثبت، معمولا موجب سرزندگی، شادابی و هیجان و جذابیت و جالب بودن روابط می شود ارتباطات مؤثر، موجب شکوفایی هویت و کمال انسان و مبنای اولیه پیوند وی با دیگران و بهبود کیفیت روابط افراد می شود در حالی که ارتباطات غیرمؤثر مانع شکوفایی انسان شده و روابط را تخریب می کند (۸). البته تعارض دارای جنبه مثبتی نیز هست که فرصتی را برای بهبودی روابط فراهم می کند و این در صورتی است که همسران یاد بگیرند چطور با یکدیگر مذاکره کنند (۹). بنابراین می توان گفت حل تعارض برای روابط موفق، موضوعی محوری است. تعارضها ممکن است در ارتباط با هر موضوعی از جمله طرح ریزی و انجام یک زندگی مشترک و خصوصا در حیطه های نگرانی زوجین روی دهد (۱۰). در حالی که تعارض حل نشود منجر به نارضایتی، اضطراب، نگرانی و بیگانگی می شود، نگرانی یکی از اجزای مهم اضطراب است و به صورت پیش بینی و انتظار وقایع ناخوشایند در آینده تعریف می شود (۱۱). شواهد مربوط به قابل پیش بینی بودن خرسندی زناشویی براساس سبک های حل تعارض وجود دارد اما ناکارآمدی و محدودیت برای شناسایی قابل اطمینان برای پیش بینی و طراحی مدل باعث شده است اهتمام تحقیقات به کشف عوامل و برآزش مدل مفهومی پژوهش، که مدلی یکپارچه و به

مراجعه کننده به کلینیک های تخصصی دیابت شهر تهران در زمستان سال ۱۴۰۱ که به تعداد ۲۱۴۳ نفر می‌باشند. نمونه پژوهش حاضر شامل ۴۱۲ بیمار زن متاهل که به شیوه نمونه گیری تصادفی ساده از جامعه مورد مطالعه انتخاب شد.

پرسشنامه راهبردهای حل تعارض: پرسشنامه سبک های حل تعارض رحیم (II-ROCI) در سال ۱۹۸۳ جهت اندازه گیری سبکهای حل تعارض طراحی شد. این پرسشنامه پنج سبک حل تعارض را می‌سنجد و شامل ۲۸ ماده می‌باشد. پنج سبک حل تعارض عبارتند از سبک یکپارچگی، سبک مسلط، سبک ملزم شده، سبک اجتناب کننده و سبک مصالحه. تحلیل عوامل منعکس کننده پنج سبک تعارض بود. محاسبه ضرایب پایایی با استفاده از باز آزمایی و همسانی درونی برای پنج خرده مقیاس این پرسشنامه، رضایت بخش گزارش شد. همسانی درونی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ برای خرده مقیاسهای پرسشنامه در دامنه ۰/۷۲ تا ۰/۷۷ گزارش شد. نتایج نشان داد که این ابزار از روایی همگرا و افتراقی مطلوبی برخوردار است. همسانی درونی این ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ بین ۰/۷۶ تا ۰/۸۵ گزارش شد. پایایی این پرسشنامه را با استفاده از آلفای کرونباخ برای خرده مقیاسهای پرسشنامه در دامنه ۰/۷۰ تا ۰/۷۵ به دست آمد. این پرسشنامه بر روی یک طیف لیکرت ۵ گزینه ای از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم قرار دارد که در زیر نشان داده شده است: کاملاً مخالفم، مخالفم، نه موافقم و نه مخالفم، موافقم، کاملاً موافقم. این پرسشنامه دارای ۵ خرده مقیاس است: سبک یکپارچه، سبک اجتنابی، سبک مسلط، سبک مصالحه، سبک ملزم شده. سه زیر مقیاس کلی این مقیاس عبارتند از: (۱) روش های حل تعارض سازنده: این سبک کلی از مجموع دو سبک همراهانه (یکپارچه) و حاضر خدمتی (ملزم شده) به دست می آید. (۲) روش های حل تعارض غیرسازنده: این سبک کلی از مجموع دو سبک سلطه گرانه (مسلط) و سبک اجتنابی به دست می آید. (۳) شیوه مصالحه گرانه: این شیوه در نقطه میانی توجه به انتظارات دیگران و نیازهای خود قرار دارد و به تقسیم امتیازات بین طرفین

صورت همزمان هر چهار متغیر پژوهش را بررسی و قدمی در راستای تبیین کارآمدتر و تدوین روش های مؤثر و اثربخش درمانی برداشته شود (۱۲). با توجه به شیوع روزافزون دیابت و نقش مدیریت و سازگاری در کنترل این بیماری، احساس خرسندی زناشویی و راهبردهای حل تعارض زناشویی و تعیین عوامل روانشناختی و اجتماعی وابسته به بیماری که در مدیریت دیابت و عوارض آن موثرند نقش مهمی در درمان روانشناختی و طبی بیماران خواهد داشت (۱۳). لذا از دیدگاه نظری شناسایی و اجرای متغیرهای مرتبط در سلامت روان و جسم بیماران دیابتی در کشور ما از ضرورتی انکار ناپذیر است. مشخص کردن متغیرهایی که با سلامت روان و جسم دیابتی ها رابطه دارند زمینه را برای پژوهش های آزمایشی - مداخله ای بعدی فراهم می کند (۱۴). شناسایی این متغیرها می تواند به توسعه دانش و اطلاعات در این زمینه یاری رساند و به جامعه در کنترل وضعیت بیماران دیابتی کمک کند (۱۵). از دیگر ضرورت های نظری این پژوهش بررسی متغیرهای مرتبط با وضعیت زناشویی برای بیماران دیابتی ها است بررسی همه جوانب این سازه ها به شناخت ماهیت آنها، بررسی میزان اهمیت آنها، چگونگی کارکرد آنها در ارتقا کیفیت روابط زناشویی این بیماران و همچنین بالابردن دانش نظری در مورد این موضوعات کمک می کند. در این پژوهش سعی شده است به این سئوال پاسخ داده شود ارائه مدل مطلوب سبک های حل تعارض بر اساس خرسندی زناشویی در بیماران زن دیابتی متاهل کدام است؟

روش کار

این پژوهش با توجه به هدف آن، از نوع تحقیقات کاربردی و از لحاظ شیوه گردآوری داده ها، به صورت مقطعی و تحلیل آنها به روش توصیفی و از نوع طرح های همبستگی مبتنی بر روش مدل یابی معادلات ساختاری است. این پژوهش دارای کد اخلاق IR.IAU.KERMAN.REC.1401.016 از دانشگاه آزاد اسلامی کرمان می باشد. جامعه آماری کلیه زنان متاهل مبتلا به دیابت نوع ۲ (دامنه سنی ۳۰ الی ۵۵ سال)

یافته‌ها

آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در جداول ۱ گزارش گردیده است. انحراف معیار سبک یکپارچگی، اجتنابی، مسلط، مصالحه، ملزم شده و خرسندی زناشویی بیان شده است.

جدول ۱- آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	کمترین	بیشترین
یکپارچگی	۴۱۲	۲۱/۲۳	۳/۹۸	۱۰	۳۲
اجتنابی	۴۱۲	۱۷/۷۰	۳/۴۲	۸	۲۶
مسلط	۴۱۲	۱۴/۷۰	۳/۱۴	۵	۲۴
مصالحه	۴۱۲	۱۲/۲۵	۲/۸۶	۵	۱۹
ملزم شده	۴۱۲	۱۸/۰۲	۳/۳۹	۸	۲۷
خرسندی زناشویی	۴۱۲	۵۴/۹۴	۸/۵۲	۳۳	۷۹

مطابق جدول ۲، شاخص‌های برازش الگوی سبک‌های حل تعارض ارائه گردیده است. کای اسکوتر بهنجار شده، شاخص نیکویی برازش، شاخص برازش اصلاح‌شده، شاخص برازش هنجار شده، شاخص افزایشی، شاخص تاکر- لوئیس، شاخص برازش تطبیقی و میانگین مربعات خطای برآورد بیان شده است.

جدول ۲- شاخص‌های برازش الگوی سبک‌های حل تعارض

شاخص	حد قابل قبول	مقدار
کای اسکوتر بهنجار شده	برابر یا کوچک‌تر از ۳	۲/۱۰۲
شاخص نیکویی برازش	برابر یا بزرگ‌تر از ۰/۹	۰/۹۰۱
شاخص برازش اصلاح‌شده	برابر یا بزرگ‌تر از ۰/۹	۰/۸۸۳
شاخص برازش هنجار شده	برابر یا بزرگ‌تر از ۰/۹	۰/۸۸۲
شاخص برازش افزایشی	برابر یا بزرگ‌تر از ۰/۹	۰/۹۳۴
شاخص تاکر- لوئیس	برابر یا بزرگ‌تر از ۰/۹	۰/۹۲۶
شاخص برازش تطبیقی	برابر یا بزرگ‌تر از ۰/۹	۰/۹۳۴
میانگین مربعات خطای برآورد	کوچک‌تر از ۰/۰۸	۰/۰۵۲

اشاره می‌کند. هریک از سوالات این پرسشنامه می‌تواند نمره‌های از ۱ تا ۵ را کسب نماید. با توجه به تعداد ماده‌های هر زیرمقیاس، نمره کلی آن زیرمقیاس به دست می‌آید. این پرسشنامه فاقد نمره کل است و به جای آن نمره هریک از خرده‌مقیاس‌ها محاسبه می‌شود. بیشترین نمره‌های که فرد در یک زیرمقیاس به دست می‌آورد نشان دهنده سبک غالب حل تعارض در وی است.

پرسشنامه خرسندی زناشویی: این پرسشنامه را ناتان و همکاران (۱۹۷۳) طراحی نموده‌اند. هدف این مقیاس برآورد خرسندی فرد از ازدواج است. این ابزار از ده گزاره درباره ازدواج افراد تشکیل شده است که در یک طیف لیکرتی ۷ درجه‌ای (به شدت موافق تا به شدت مخالف) مقیاس بندی شده است. نمره بالاتر در این مقیاس نشان دهنده این است که افراد خرسندی بیشتری را در ازدواجشان تجربه می‌کنند. مولفه‌ها شامل مسئولیت نسبت به خانواده، پرورش و تربیت فرزندان، استقلال خود، فعالیت‌های اجتماعی، پول، ارتباط کلامی (گفت و شنود) و غیر کلامی، روابط جنسی، پیشرفت تحصیلی (شغلی)، استقلال همسر، خرسندی کلی می‌باشد. پایایی با روش آلفای کرونباخ ۹۵٪ بدست آمد. این پرسشنامه میزان کلی نشاط زناشویی را با استفاده از شاخص‌های تک ماده‌ای کلی می‌سنجد. نحوه نمره گذاری برای هر سوالات از ۱ تا ۱۰ است که برای بدست آوردن شاخص کلی خرسندی زناشویی می‌توان کل سوالات را جمع کرد. دامنه نمرات کل مقیاس بین ۱۰ تا ۱۰۰ است. حداقل نمرات (بین ۱ تا ۳۳)، متوسط نمرات (بین ۳۳ تا ۶۴) و حداکثر نمرات (بالای ۶۵) خرسندی زناشویی می‌باشد. نتایج نشان داده که این ابزار برای اندازه‌گیری تغییر، حساس است و ارتباط معنی‌داری با مقیاس سازگاری زوجی لاک-والاس نشان داده است. میزان همبستگی آن با مقیاس کیفیت زناشویی اسپنیر ۰/۷۱ بدست آمده است و نتایج تحلیل عاملی تأییدی ساختار تک عاملی آن را با شاخص‌های برازش عالی برای جامعه ایرانی تأیید نموده است. میزان پایایی این پرسشنامه به شیوه همسانی درونی (آلفای کرونباخ) ۰/۹۰ بدست آمده است.

جدول ۳- بررسی رابطه متغیرها

فرضیه	ضریب مسیر	آماره t	-p مقدار
سبک یکپارچگی ← خرسندی زناشویی	۰/۰۶۹	۱/۳۹۹	۰/۱۶۲
سبک اجتنابی ← خرسندی زناشویی	-۰/۱۳۳	-۲/۶۷۲	۰/۰۰۸
سبک مسلط ← خرسندی زناشویی	-۰/۴۲۸	-۷/۰۵۴	۰/۰۰۱
سبک مصالحه ← خرسندی زناشویی	۰/۰۰۷	۰/۱۳۵	۰/۸۹۲
سبک ملزم شده ← خرسندی زناشویی	-۰/۳۵۷	-۵/۲۷۷	۰/۰۰۱

همان‌طور که در جدول ۳ مشخص است، بررسی رابطه متغیرهای تحقیق به صورت دقیق نشان داده شده است.

بحث

نتایج نشان می‌دهند در سبک‌های حل تعارض مورد بررسی، رابطه میان سبک اجتنابی، سبک مسلط و سبک ملزم شده با خرسندی زناشویی معنادار و از نوع کاهشی (معکوس) است. به عبارتی می‌توان گفت استفاده از سبک‌های مذکور منجر به کاهش خرسندی زناشویی می‌شود. با توجه به ضرایب مسیر و بر اساس شاخص ضریب تعیین (R^2)، به ترتیب ۲، ۱۸ و ۱۳ درصد از تغییرات خرسندی زناشویی توسط سبک‌های اجتنابی، مسلط و ملزم شده تبیین می‌گردد. همچنین شدت رابطه میان سبک مسلط و خرسندی زناشویی بیش از سایر روابط مورد بررسی بود. همچنین در جامعه مورد بررسی، میان متغیرهای سبک یکپارچگی و سبک مصالحه با خرسندی زناشویی رابطه معنادار آماری برقرار نبود (۶). در تبیین این نتیجه می‌توان گفت در همسرانی که در رابطه با یکدیگر صمیمیت نداشته، نمی‌توانند برای ارضای نیازهای خود بر دیگری تکیه کنند و از رابطه شان لذت نمی‌برند (۵). نیاز به صمیمیت و ارزشمند بودن بین زن و شوهر ارضا نمی‌شود و زوجین در جریان ارتباط خود و به هنگام بروز مشکلات حامی یکدیگر نیستند. با وجود اینکه تمامی ازدواج‌ها به نوعی سرخوردگی را تجربه می‌کنند (۷). این یافته با نتایج پژوهش‌های امینی (Amini) و همکاران (۲۰۱۹) (۹)، ژائو (Zhao) و همکاران (۲۰۱۶) (۳)، دمپستر (Dempster) و همکاران (۲۰۱۹) همخوان می‌باشد (۱۳). بسیاری از این ازدواج‌ها با کیفیت پایین ادامه یافته و

زندگی متاهلی بی‌ثباتی را تشکیل می‌دهند که متمایل به فروپاشی است و اگر طلاق هم انجام نشود با فراوانی افکار و تصورات درباره جدایی همراه خواهد بود. لذا سبک‌های حل تعارض در خسنودی از زندگی زناشویی یا فروپاشی آن بسیار اهمیت دارد (۶). سبک حل تعارض مصالحه و سبک یکپارچگی (مشارکتی) که دارای ویژگی‌هایی چون اهمیت دادن زیاد به خود و دیگران است (قاطعیت بالا و مشارکت بالا) این سبک مستلزم تشریک مساعی بین دو طرف، گشودگی، مبادله اطلاعات، بررسی تفاوت‌ها و یافتن راه حل قابل قبول، برای هر دو طرف می‌باشد (۱۲). سبک حل تعارض اجتناب‌کننده می‌تواند به عنوان تلاش برای مدیریت و تغییر مساله فشارزا در نظر گرفته شود. همچنین سبک اجتناب‌کننده تلاش برای کم کردن فشار روانی هیجانی است و در برگیرنده رفتارهایی مانند در جستجوی دیگران بودن و واکنش‌های شناختی مانند انکار موقعیت است (۳). در این نوع مقابله فرد سعی می‌کند خود را آرام کند و تعادل خود را بازیابد. هنگام فشار روانی فرد هیجانات منفی را تجربه می‌کند که بر روی عملکرد روانی وی موثر است و فرد لازم است با کاهش هیجانات منفی تعادل خود را بازیابد و سپس به تصمیم‌گیری منطقی و منجر به حل مسئله اقدام نماید. خاصیت سبک اجتناب‌کننده این است که خود منجر به حذف فشار روانی نمی‌شود و برای کوتاه مدت موثر است ولی در صورت تداوم می‌تواند عوارض فشار روانی را پیچیده کند. در واقع کناره‌گیری از تعارض را ترجیح می‌دهند منفعل بودن، دوری کردن، ترس از رویارویی با تعارض، کم‌اهمیت جلوه دادن تعارض و به تاخیر انداختن حل تعارض در این افراد مشاهده می‌شود و نقطه مقابل آن نیز سبک حل تعارض ملزم شده است (۱۱).

پیشنهادات

با توجه به میزان خرسندی زناشویی بین زنان و مردان پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده به متغیر جنسیت توجه بیشتری شود و علل احتمالی این تفاوت مورد بررسی بیشتر قرار گیرد. پیشنهاد می‌شود که در مشاوره پیش از ازدواج سبک‌های حل تعارض سازنده به زوجین آموزش داده شود و اثرات آن بر روابط زوجین

patients. Journal of North Khorasan University of Medical Sciences. 2019;4(2):145-53.

10. Grinstein G, Muzumdar R, Aponte L, Vuguin P, Saenger P, DiMartino-Nardi J. Presentation and 5-year follow-up of type 2 diabetes mellitus in African-American and Caribbean-Hispanic adolescents. Horm Res. 2018;60(3):121-6.

11. DeVellis BM, DeVellis RF. Part 1: basic processes. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates 2017;30-38.

12. Abbass AA, Rabung S, Leichsenring F, Refseth JS, Midgley N. Psychodynamic psychotherapy for children and adolescents: a meta-analysis of short-term psychodynamic models. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry. 2013;52(8):863-75.

13. Dempster M, McCarthy T, Davies M. Psychological adjustment to type 2 diabetes and relationship quality. Diabet Med. 2019; 28(4):487-492.

14. Shakibazadeh E, Rashidian A, Larijani B, Shojaeezadeh D, Forouzanfar MH, Karimi Shahanjarini A. Perceived barriers and self-efficacy: Impact on self-care behaviors in adults with type 2 diabetes. Journal of Faculty of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences. 2019;15(4):69-786.

15. Sajadian A, Haghghat SH, Montazeri A, Kazem Zadeh A, Alavi Fili A. Post diagnosis coping strategies patients with breast cancer. Iran J Breast Dis. 2019; 4(3):52-8.

بررسی شود و توجه به زندگی بیماران دیابتی که استرس و عوامل برهم زننده روابط زناشویی در آن وجود دارد، آموزش، مطالعه و یادگیری دانش کافی درباره مهارت های زناشویی که بتواند عشق و احترام متقابل را در طول زندگی حفظ و به بهداشت روانی خانواده کمک و از بسیاری از جدایی ها جلوگیری کنند.

نتیجه گیری

در سبک حل تعارض مسلط نیز با ویژگی هایی چون اهمیت دادن به خود و نادیده گرفتن دیگران همراه است این افراد تلاش می کنند به اهداف خود برسند و توجهی به نیازهای دیگری ندارند و باعث ناامیدی خود و دیگری از حل تعارض می شوند.

References

1. Bagherian Sararoudi R, Ahmadzadeh GH, Mahmmodi MA. Coping styles among diabetic patients. Journal of Arak University of Medical Sciences. 2019;12(1):9-17.

2. Siston AK, List MA, Daugherty CK, Banik DM, Menke C, Cornetta K, et al. Psychosocial adjustment of patients and caregivers prior to allogeneic bone marrow transplantation. Bone Marrow Transplant. 2018;27(11):1181-8.

3. Zhao W, Chen Y, Lin M, Sigal RJ. Association between diabetes and depression: Sex and age differences. Public Health. 2016;120(8):696-704.

4. Diener HC, Pfaffenrath V, Pageler L, Peil H, Aicher B, Lipton RB. Headache classification by history has only limited predictive value for headache episodes treated in controlled trials with OTC analgesics. Cephalalgia. 2009;29(2):188-93.

5. Robbins MS. Diagnosis and Management of Headache: A Review. JAMA. 2021;11;325(18):1874-1885.

6. Abbass A, Town J, Johansson R, Lahti M, Kisely S. Sustained Reduction in Health Care Service Usage after Adjunctive Treatment of Intensive Short-Term Dynamic Psychotherapy in Patients with Bipolar Disorder. Psychodyn Psychiatry. 2019;47(1):99-112.

7. Kahrman A, Zhu S. Migraine and Tension-Type Headache. Semin Neurol. 2018 Dec;38(6):608-618.

8. Walker JG, Jackson HJ, Littlejohn GO. Models of adjustment to chronic illness: using the example of rheumatoid arthritis. Clin Psychol Rev. 2018;24(4):461-88.

9. Amini Z, Fazel Asgharpour A, Zeraati A, Esmaeili H. The effect of care plan based on the Roy Adaptation Model on activities of daily living of hemodialysis